

UŁAN POZNAŃSKI PIĘTNASTAK dla Dzieci

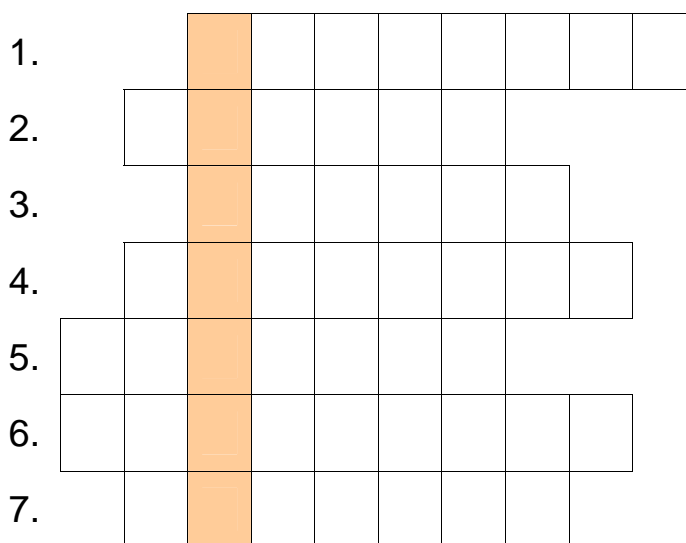
Nr 2 (16) kwiecień 2018 r.

KRZYŻÓWKA GEOGRAFICZNO-BIOGRAFICZNA DLA CAŁEJ RODZINY

Błogosławiony Ksiądz Marian Konopiński

Rozwiązaniem krzyżówki jest funkcja, którą pełnił w Wojsku Polskim **ks. Marian Konopiński** (1907-1943), błogosławiony kościoła katolickiego, mianowany w rezerwie na stopień odpowiadający kapitanowi dnia 1 stycznia 1939 roku. Pełnił posługę duchową w 15. Pułku Ułanów Poznańskich w Kampanii Wrześniowej.

1. Miejsce urodzenia w Wielkopolsce dnia 10 września 1907 roku;
2. Miejsce męczeńskiej śmierci w niemieckim nazistowskim obozie koncentracyjnym dnia 1 stycznia 1943 roku;
3. Miasto święceń kapłańskich z rąk ks. kard. Augusta Hlonda dnia 12 czerwca 1932 roku;
4. Imię matki z domu Dobierskiej;
5. Imię ojca;
6. Miasto, w którym uczęszczał do Progimnazjum im. ks. Piotra Skargi i zdał maturę w 1927 roku;
7. Miasto, w którym w 1927 roku rozpoczął naukę w Seminarium Duchownym.

* Winieta: „Pościg 6 pułku ułanów za bolszewikami”, mal. Jerzy Kossak (1886-1955), olej na desce, 22 x 38 cm, 1930 r., wł. Muzeum Historyczne miasta Krakowa

REBUS

Rozwiązaniem rebusu jest wyznawca jednej z religii, której duchowny pełnił służbę duszpasterską w 15. Pułku Ułanów Poznańskich

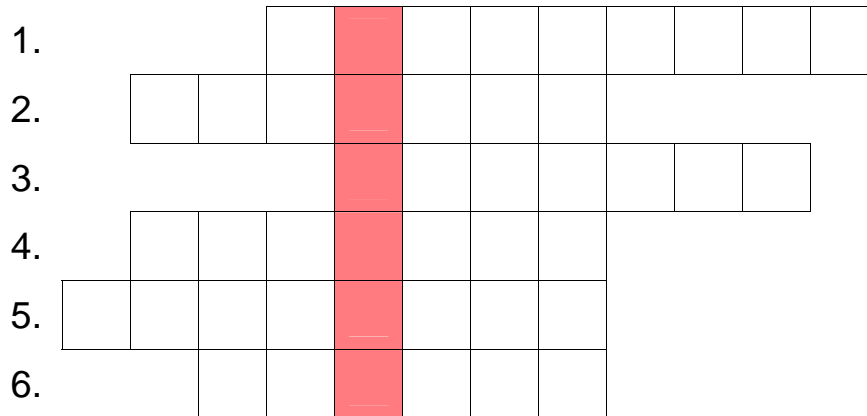
SA = TO +

NY = K

Hasło: .....

Krzyżówka - Tytułatura duchowieństwa wojskowego zarządzona 18 stycznia 1919 r. przez Naczelnego Wodza Józefa Piłsudskiego

Hasłem krzyżówki jest szef kancelarii Konsystorza Polowego (obecnie Kurii Biskupiej), czyli jednostki organizacyjnej w strukturze Ministerstwa Spraw Wojskowych II Rzeczypospolitej:

1. Duszpasterz dywizji w randze majora
2. Duszpasterz pułku w randze kapitana
3. Ranga wojskowa biskupa polowego
4. Duszpasterz Okręgu Generalnego w randze pułkownika
5. Ranga wojskowa Dziekana marynarki
6. Duszpasterz Wojska Polskiego w randze generała.

Hasło krzyżówki: .....

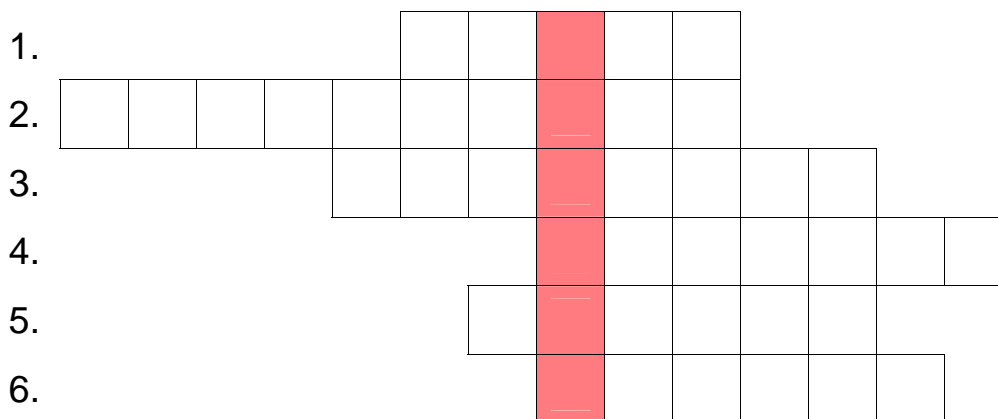
REBUS

Rozwiązaniem rebusu jest wyznawca jednej z religii, której duchowny pełnił służbę duszpasterską w 15. Pułku Ułanów Poznańskich

Hasło: .....

Krzyżówka - Duchowieństwo Wojskowe

Hasłem krzyżówki jest najwyższy w hierarchii duszpasterz Wojska Polskiego:

1. Duszpasterz wyznania mojżeszowego
2. Biskupstwo polowe (diecezja wojskowa) Kościoła katolickiego w Polsce obejmujące cały kraj oraz tereny polskich kontyngentów wojskowych; pełni posługę kapłańską pośród żołnierzy Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej
3. Cywile w służbie duszpasterskiej
4. Oficer w sutannie
5. Żołnierz wyznania muzułmańskiego wspomagający etatowego imama w prowadzeniu modlitw (większość muzułmanów przydzielano do 1. Szwadronu w 13. Pułku Ułanów, zwanego Szwadronem Tatarskim)
6. Duszpasterz wyznania ewangelickiego.

Hasło krzyżówki: .....

Ksiądz Ignacy Skorupka, symbol zwycięstwa w Bitwie Warszawskiej

14 sierpnia 1920 roku, podczas natarcia wojsk polskich pod Ossowem, zginął ks. Ignacy Skorupka, postać-symbol Bitwy Warszawskiej. Mit o bohaterskiej śmierci tego duchownego rozpowszechnił m.in. obraz Jerzego Kossaka, na którym dzielny kapelan z krzyżem w rękę idzie w pierwszym szeregu na wroga, a nad jego głową unosi się Matka Boska. Kim był ks. Skorupka?

Janusz Kotański (historyk): Był warszawiakiem z robotniczej Woli, gdzie urodził się w 1893 r. Pochodził z podlaskiej szlachty herbu Ślepowron [...]. Jego matka była córką powstańca styczniowego, więc to rodzina o silnych tradycjach patriotycznych. Już w wieku 16 lat wstąpił do seminarium duchownego. Zachowały się zapisy, że był wtedy dość wątłym, słabym młodzieńcem, co jest pierwszą analogią do postaci ks. Jerzego Popiełuszki. Postaci te są bardzo często ze sobą zestawiane.

Ks. Skorupka też głosił płomienne kazania?

Głosił je podczas Wielkiego Postu w 1920 r. w samej katedrze św. Jana Chrzciciela w Warszawie, a to chyba wystarczy na dowód, że był zdolnym kaznodzieją. Ale jeszcze ważniejsze, że podobnie jak ks. Popiełuszko miał znakomity kontakt z młodymi ludźmi. W 1914 r. ks. Skorupka trafił do Akademii Duchownej w Petersburgu, której co prawda nie skończył, ale został tam wyświęcony. Najpierw został oddelegowany do parafii pod Moskwę, a następnie w 1918 r. do Kliniec, w guberni czernihowskiej. To tam dał poznać, z jakiego szlachetnego kruszcu jest stworzony. W Klińcach kierował szkołą, w której uczył religii, polskiego, łaciny i greki, a oprócz tego prowadził tajną polską drużynę harcerską. Przypomnę, że to już były rządy komunistyczne, więc ksiądz miał okazję dobrze poznać bolszewików. W 1918 r. doprowadził do repatriacji Polaków z Kliniec do ojczyzny. Potem posługiwał w Łodzi, skąd szybko został przeniesiony od razu do pracy w kurii warszawskiej.

Podobno gdy wybuchła wojna polsko-bolszewicka, to ks. Skorupka sam zgłosił się do biskupa, by ten mianował go kapelanem i by mógł iść na front.

To prawda, choć początkowo biskup odrzucił jego podanie, bodajże z uwagi na jego zły stan zdrowia. Ksiądz się od tej decyzji jednak odwołał i 8 sierpnia 1920 r. został kapelanem 236. Pułku Piechoty Armii Ochotniczej. Ten młody, 27-letni ksiądz trafił do jeszcze młodszych żołnierzy – to byli uczniowie, studenci, młodzi ochotnicy. Sytuacja była krytyczna: bolszewicy dotarli już pod Warszawę. Strach zaglądał w oczy nie tylko nam, ale i całemu Zachodowi. To m.in. przed tymi młodymi ludźmi stało wyzwanie ocalenia Europy przed komunizmem.

„Śmierć księdza Ignacego Skorupki pod Ossowem 14 sierpnia 1920 roku”

mal. Jerzy Kossak (ur. 1886 w Krakowie, zm. 1955 w Krakowie),
olej na płótnie, 70 x 100 cm, własność prywatna

http://www.pinakoteka.zascianek.pl/Kossak_Jerzy/Images/Smierc_ks_Skorupki.jpg

Tylko po co właściwie kapelan na froncie?

Duchowni byli niezbędni, by żołnierzom, ludziom przecież wierzącym, dodać sił i ducha. Wydawało się, że „czerwona zaraza” zaleje całą Polskę, w końcu od czerwca ponosiliśmy klęskę za klęską. Oczywiście Piłsudski genialnie opracował swój plan, ale najważniejsze było, by w żołnierzach wytrzymała wiara w zwycięstwo. I nadszedł 14 sierpnia, gdy to rozpoczął się polski kontratak pod Ossowem. Wbrew temu, co namalował Jerzy Kossak na obrazie, na którym nad księdzem unosi się Matka Boska, ks. Skorupka nie szedł wcale w pierwszym szeregu z krzyżem w ręku. Tak naprawdę ksiądz zginął, udzielając ostatniego namaszczenia młodemu, poważnie rannemu żołnierzowi. Jednak rzeczywiście później oficjalny komunikat wojskowy stwierdzał, że zginął on w pierwszej linii walki.

Tylko dlaczego to akurat ks. Skorupka stał się symbolem tzw. Cudu nad Wisłą?

Z jednej strony to piękna, romantyczna historia: młody, bardzo zdolny człowiek, a nie trzyma się ciepłej posady, tylko na własne życzenie idzie na front, by bronić najwyższych wartości. Zdecydował się poświęcić tak, jak poświęcała się cała masa innych młodych ludzi. Z drugiej strony jego śmierć przypadła na moment przełomowy. Stąd legenda głosi, że to dzięki bohaterskiej szarży młodego księdza z krzyżem w ręku młodzi żołnierze uwierzyli, że są w stanie pokonać bolszewików. I tak się stało, w końcu dzień po śmierci ks. Skorupki, czyli 15 sierpnia, wojna została już rozstrzygnięta. Ta śmierć stała się symbolem naszego zwycięstwa, które wzięło się z krwi i cierpienia.

Jak ma się śmierć ks. Ignacego Skorupki do morderstwa ks. Jerzego Popiełuszki?

Ks. Skorupka nie był męczennikiem, ale też stał się symbolem ofiarności kapłanów w walce o wolność. Bohaterscy duchowni w końcu od początku naszych dziejów towarzyszą walczącym w obronie wiary i ojczyzny. Do tego tak jak z symbolem ks. Popiełuszki, tak i z symbolem ks. Skorupki usilnie walczyli komuniści. Pamięć o nim została przez nich zniszczona tak jak pomnik pod Ossowem, który upamiętniał jego śmierć. Dziś na szczęście, po kilkudziesięciu latach komunistycznych kłamstw i przemilczania postaci księdza, pamięć o bohaterskim ks. Skorupce odżywa na nowo. Sam Jan Paweł II podczas liturgii słowa przed katedrą św. Floriana na warszawskiej Pradze 13 czerwca 1999 r. przypomniał postać „bohaterskiego kapłana Ignacego Skorupki, który zginął niedaleko stąd, pod Ossowem”.

Rozmawiał Michał Płociński

<http://www.rp.pl/artukul/1038816-Ksiadz-Ignacy-Skorupka--symbol-zwyciestwa-w-Bitwie-Warszawskiej.html>

Rozwiązanie krzyżówki ze str. 1: 1/ Kluczewo, 2/ Dachau, 3/ Poznań, 4/ Weronika, 5/ Walenty, 6/ Szamotuły, 7/ Gniezno.

Rozwiązanie krzyżówki ze str. 2: 1/ proboszcz, 2/ kapelan, 3/ generał, 4/ dziekan, 5/ komandor, 6/ biskup.

Rozwiązanie krzyżówki ze str. 3: 1/ rabin, 2/ ordynariat, 3/ personel, 4/ kapelan, 5/ muezin, 6/ pastor.